

non dedecet ponere ex se connexionem cum peccato, dummodo talis connexio non sit simpliciter antecedens, sed consequens libertatem creatam, & ab ea simpliciter impediibilis: sic enim Deus vi illius connexionis non determinabit strictè, & physicè creaturam ad peccatum, sed ea determinabit seipsam. Patet id, nam complexum ex scientia media de inefficacia auxilij, & ipso auxilio essentialiter connectitur cum peccato, & tamen Deus complens tale complexum per positionem auxilij, non determinat ad peccatum, quia connexio illius complexi est consequens ad libertatem creatam, cum ab ipsa dependeat scientia media de inefficacia auxilij.

Exindè licet Deus ponendo prædefinitionem efficacem penitentia, ponat essentialem connexionem cum peccato; tamen non determinat strictè ad peccatum, & quia determinatio consistens in ea connexione non est *per modum influxus*, seu à priori immediata, & physica, qualiter repugnat Deo, sed *per modum pure connexionis*, seu logica: & quia ea connexio est consequens ad libertatem creatam. Ratio est: quia licet illa connexio, seu prædefinitio sit antecedens ad prævisionem absolutam peccati; est tamen consequens ad absolutam peccati existentiam; nam est consequens ad scientiam mediam de absoluta existentia peccati, sub auxilio A, & hæc scientia media pro casu purificationis hypothesis (qualis casus dabitur, posita ea prædefinitione) determinatur ab existentia absoluta peccati, eamque sublequitur.

Hinc

Hinc ad argumentum, distinguo majorem & determinaret ad peccatum; determinatione simpliciter tali, seu stricta, & per modum influxus; nego: nam sic Deus esset causa per se, & author peccati, quod repugnat: secundum quid tali, & per modum pure connexionis, seu logica subdistinguo: per modum connexionis antecedentis absolutam existentiam peccati, nego; consequentis, concedo. Ad probationem minoris, distinguo majorem: ille determinat simpliciter, & strictè, &c. qui se transfert per affectum connexum; connexione antecedenti immediata, seu pertinente ad potentiam proximam ad peccatum, concedo; consequente alterius determinationem, nego, & minorem: se transfert per affectum, connexione antecedenti connexum cum peccato, & pertinente ad potentiam proximam creaturæ ad peccatum, nego, quia prædefinitio, juxta dicta est extra potentiam proximam; connexione consequente absolutam existentiam peccati, concedo.

Nego autem, quod ille affectus, seu prædefinitio non spectat absolutam existentiam peccati, sumpto ly *spectat*, pro sublequitur; nam verè sublequitur prædefinitio ad existentiam absolutam peccati prævisam per scientiam mediam. Ad primum additum, distinguo majorem: qui excludit, si ita excludit, ut non possit impediri à creatura, quod excludat, concedo; si possit impediri, nego, & minorem: Deus excludit carentiam prædefinitionis, manente in creatura potestate ad faciendum, quod non

V

excluf.

excluserit, concedo; non manente, nego: etenim cum creatura possit impedire scientiam mediam de peccato sub auxilio A, potest facere, quod nunquam Deus prædefiniert penitentiam, ac per consequens, quod non excluserit carentiam prædefinitionis.

Paritas in majori inclusa, nulla est, quia qui non expectato creaturæ otio determinaret Deum ad non concurrentium, eo ipso tolleret decretum applicativum omnipotentiae, ac proinde creatura non haberet potentiam proximam ad operandum: quid ergo mirum, quod eam ad non operandum determinaret? At carentia prædefinitionis, nec est constitutiva potestatis proximæ, nec infert ablationem alicujus constituti, ut patet. Ad secundum, distinguo minorem: nisi quia connectitur cum peccato ponendo per aliam potestatem liberam, nego; per connexionem, quæ est exercitium, medio quo ipsa potestas libera, sed ad peccandum determinat immediatè à priori, inferendo illud, concedo; etenim volitio actus prohibiti est exercitium libertatis hominis immediatè à priori inferens peccatum, ideoque est determinatio stricta ad illud; sicut ob eandem rationem actio est determinatio stricta ad terminum, at prædefinitio non est exercitium potestatis immediatæ ad peccatum, nec immediatè à priori illud infert, sed suas vires infumit in causando auxilio indifferente. Ad tertium, distinguo antecedens: & suo exercitio excludit unum membrum, si ea exclusio sit simpliciter talis, determinat ad aliud, con-

concedo; si sit secundum quid talis, & constituta per positionem rei pure logicè oppositum inferentis, nego, & sic intelligitur primum consequens; distinguaturque secundum: determinat strictè, nego; late, & logicè, concedo. Ad quartum, distinguo antecedens: si inferret, & excluderet immediatè à priori, concedo; si non immediatè à priori, & simpliciter, subdistinguo: determinaret simpliciter, nego; secundum quid, & logicè, concedo. Ad quintum retorqueo: per te, peccatum fore, si Deus excludat tale requisitum, est Deum conditionatè determinare peccatum, ergo peccatum fore, si Deus tale auxilium liberè conferat, est Deum determinare peccatum, ac per consequens non poterit Deus conferre auxilium prævilum inefficax, quo quid absurdius? Nego igitur antecedens.

Argumentum quintum ex Patre Konino: efficax intentio finis non determinat ad electionem mediij remotè requisiti, nisi mediante electione, & amore mediij proximè requisiti: sic ex intentione sanitatis nemo Medicum vocat, nisi medio amore applicationis medicinæ; atqui permissio peccati solum conducit remotè ad penitentiam, quatenus nimirum conducit ad peccatum, & peccatum proximè conducit ad penitentiam: ergo intentio efficax penitentiae non determinat Deum ad permissionem peccati, nisi medio amore peccati.

Argumenti distinguo majorem: nisi medio amore mediij proximè requisiti, si tale medium debeat ab intendente causari, & amari, nec aliter

aliter conducat ad finem, concedo; si non debeat causari, & amari, sed sufficiat permitti, nego & minorem: permissio solum conducit remote ad penitentiam, quatenus, nimirum, conducit ad peccatum, & requiritur, ut Deus obtineat penitentiam quod causet, & amet peccatum, nego; & non requiritur, sed sufficit, quod permittat, concedo: & solutio patet ex probatione nostræ conclusionis. Ad probationem majoris dic: quod si ad medicinæ applicationem non requiratur amor, aut aliquis influxus positivus infirmi, poterit hic ex intentione salutis vocare medicum absque amore applicationis medicinæ, sed tantum permittendo eam applicari: similiter ad alias paritates responde.

Argumentum sextum: adhuc supposito, quod materiale peccati realiter distinguatur à formali, nequit Deus, juxta nos, efficaciter prædefinire materiale peccati: ergo pariter ante absolutam peccati prævisionem nequit Deus penitentiam efficaciter prædefinire. Probatur consequentia: ideo antecedens est verum, quia materiale peccati essentialiter cum formali connectitur: unde si Deus efficaciter prædefiniret materiale, rectè inferretur velle, & causare formale, quod repugnat; sed sicut materiale peccati connectitur cum formali, ita connectitur penitentia cum peccato: ergo tenet consequentia, & paritas.

Ad argumentum, nego consequentiam, & est disparitas: Deus enim ideo nequit efficaciter prædefinire materiale peccati, non præcisè,

quia

quia connectitur utcumque cum formali, sed quia connectitur cum illo tanquam radix immediata, & à priori illius, ex qua hæc novo libertatis exercitio oritur formale; & quia formale peccati, non aliter existit libere à voluntate, nisi quatenus ea se ad materiale determinat: unde qui efficaciter intendit, vel amat materiale peccati, teneturque proinde illud ponere; tenetur etiam causare formale per eandem libertatem, cum hoc in tantum causetur, in quantum materiale ponitur.

At penitentia ex una parte non est radix peccati, multoque minus immediata, & à priori, cum potius illud supponat aliunde ponendum per aliam libertatem: ex alia autem libertas ad penitentiam non est ea libertas, quæ exercetur in peccato, & quam præsupponit exercitiam: unde Deus amans efficaciter penitentiam, non tenetur ponere, aut amare peccatum, sed præcisè permittere conferendo auxilium inefficax. Nunc ad probationem consequentiæ, distinguo majorem: quia essentialiter cum formali connectitur, utcumque, nego, quia connectitur tanquam radix immediata illius, & quia formale determinatur per eandem libertatem, per quam determinatur materiale, concedo; & nego minorem propter disparitatem datam.

Argumentum septimum ex Tirlo: Deus per nos, potest habere intentionem efficacem penitentia per quam teneatur conferre auxilium inefficax tanquam medium: ergo ea intentio

V 3

pote-

poterit esse immediata executio talis auxiliij, vel
 saltem illud exequi per alium affectum, secu-
 rum ad hanc intentionem, qui reflectat supra il-
 lam tanquam in motivum intrinsecum, ac pro-
 inde connectatur cum peccato, sed hoc est chi-
 mara: ergo repugnat talis intentio. Probatum
 minor. voluntas executiva auxiliij sufficientis
 ad bene operandum vult, quatenus est ex se,
 hominem implere præceptum, & secum com-
 ponere rectam operationem; sed componere
 rectam operationem cum voluntate essentialiter
 connexa cum peccato est chimara: ergo ea in-
 tentio vult chimaram, ac per consequens chi-
 mara est. Major est certa: quia Deus de facto
 confert auxilium sufficiens, ex serâ intentione
 consensus.

Præmitto ad solutionem: quod licet intentio
 penitentia possit esse immediata auxiliij suffici-
 entis executio, aut possit executio distincta ab
 intentione reflectere supra illam, ut in moti-
 vum intrinsecum, ac per consequens utraque
 executio essentialiter connectatur cum peccato;
 tamen nulla sequitur chimara, quia licet Deus
 conferat auxiliū ex serâ intentione consensus;
 non tamen vult, neque necesse est, ut velit,
 quod consensus sit sub auxilio, ut conjuncto
 cum illa voluntate connexa cum peccato; sed
 cum auxilio secundum se, qualiter à tali volun-
 tate præscindit. Ratio est: quia serâ voluntas,
 qua Deus conferens auxilium sufficiens intendit
 consensus, solum determinat Deum ad dan-
 dandam creaturæ potestatem proximam ad con-
 sen-

sensum optando, ut ille fiat, cum autem volun-
 tas executiva auxiliij ad talem potestatem non
 pertineat, non debet velle Deus quod consen-
 sus fiat sub auxilio ut conjuncto cum ea volunta-
 te. Hinc concessio enthymemate, nego mino-
 rem, & distingo majorem probationis: vult
 hominem implere præceptum sub auxilio ut con-
 juncto cum ea voluntate connexa, nego; sub
 auxilio secundum se sumpto, qualiter potesta-
 tem proximam constituit, concedo, & nego
 consequentiam.

Sed contra primo: volitio executiva auxiliij
 sufficientis, quæ vult, & amat quatenus est ex
 se operationem bonam, vult; & amat impleri;
 sed volitio non impletur nisi per coexistentiam
 sui cum objecto volito: ergo vult talem coexi-
 stentiam, ac per consequens vult consensus
 sub auxilio ut conjuncto cum ipsa. Secundo: ea
 volitio vult, quod operatio bona coexistat auxi-
 lio: ergo vult, ut coexistat cum actuali depen-
 dentia auxiliij à Deo: sic enim solum potest exi-
 stere auxilium; atqui non vult, quod coexistat
 cum alia dependentia conjuncta cum carentia
 sui, nam sic sui carentiam vellet: ergo vult,
 quod coexistat auxilio ut dependente ab ipsa,
 seu ut cum ipsa conjuncto, & non præcisè se-
 cundum se.

Ad primam instantiam, distingo majorem:
 vult, & amat impleri, impletionem consistente
 in collatione potestatis proxima, seu sufficientiæ
 ad bene operandum, quæ stat in auxilio secun-
 dum se sumpto, concedo; impletionem consisten-

re in conjunctione talis volitionis cum operatione bona, subdistinguo: vult efficaciter, nego; ineffaciter, concedo, & nego minorem: quia cum volitio collativa auxiliij sufficientis serio intendens bonam operationem solum determinet ad dandam sufficientiam, ut bona operatio fiat, quæ sufficientia stat in auxilio secundum intrinsecam ipsius, non debet impleri per coexistentiam sui cum objecto voluto ineffaciter, scilicet consensu, quia potius, utpotè inefficax, est esse componibilis tam cum consensu, quam cum carentia illius.

Ad secundam instantiam, nego consequentiam, cuius probationem distinguo: sic solum potest existere auxilium, sic secundum extrinsecam, concedo; sic secundum intrinsecam, nego. Hoc est: hæc auxiliij dependentia à Deo media hac volitione est extrinseca auxilio, cum possit per aliam existere: at cum hic, & nunc non detur alia, nunc solum potest existere per hanc: at vero auxilium secundum intrinsecam bene potest existere per aliam, cum hanc determinatè non exigit. Negavi consequentiam, quia amans aliquod extremum, non eo ipso debet amare omnes terminos connexionis illius, alioquin Deus amans poenitentiam supponentem peccatum absolute existens deberet amare peccatum: inde licet ea volitio velit consensum coëxistiturum auxilio habenti à Deo dependentiam, non debet velle dependentiam ipsam.

Argumentum octavum: dicta poenitentia intentio esset amor virtualis peccati: ergo implicat.

Pro-

Probatur antecedens: dicta intentio determinaret Deum ad constituendum hominem in circumstantijs, in quibus certo est peccaturus; sed hoc est virtualiter amare peccatum, cum sit, se determinare ad dandam homini occasionem peccandi: ergo dicta intentio est amor virtualis peccati, cum sit quodam modo ponere scandalum. Retorqueo: ergo Deum permittere peccatum, seu dare auxilium in circumstantijs, in quibus prævidetur homo infallibiliter peccaturus est virtualiter amare peccatum. Deinde, nego antecedens, & distinguo minorem probationis, ex doctrina communi, in tractatu de actibus humanis: hoc est virtualiter amare peccatum, si fiat ex intentione peccati, aut cum obligatione illud vitandi, & absque jure ponendi eas circumstantias, concedo; his deficientibus, nego. Nec potest dici, Deum ponere scandalum, nam scandalum est plusquam permissio, & dicit carentiam juris ad tales circumstantias ponendas, vel obligationem vitandi, quæ omnia opponuntur permissioni, & deficient Deo.

Argumentum nonum: efficax intentio poenitentia, utpotè connexa cum peccato est essentialiter incomponibilis cum odio efficaci peccati, utpotè connexo cum peccati carentia: ergo ea intentio est amor virtualis peccati, nam duo voluntatis affectus non opponuntur, nisi formaliter, vel virtualiter idem objectum respiciant. Retorqueo cum Patre Izquierdo: ergo nec potest absolute prævisum peccatum est possibilis intentio efficax poenitentia propter eandem rationem:

nem:

nem: quod tamen Adversarij negant. Deinde concessio antecedenti, nego consequentiam, cum probatione ipsius: nam ut duo voluntatis affectus opponantur, sufficit, quod unus ex suo modo tendendi in objectum suum afferat carentiam alterius objecti, cum quo alter affectus connectitur: atque ita evenit in presenti, nam intentio efficax pœnitentiæ ex suo modo tendendi in suum objectum connectitur cum peccato, indeque affert carentiam carentiæ peccati, cum qua odium efficax peccati connectitur: odiumque efficax excludit peccatum, cum quo connectitur intentio efficax pœnitentiæ.

Argumentum decimum: odium efficax peccati est inconjunctibile cum pœnitentiâ, nam connectitur cum carentiâ requisiti ad pœnitentiâ, nimiram peccati: deinde prædefinitio pœnitentiæ est inconjunctibilis cum carentiâ peccati, nam connectitur cum peccato: ergo & odiû efficax peccati est virtualis nolitio pœnitentiæ; & volitio pœnitentiæ est virtualis nolitio carentiæ peccati. Probatur consequentia, quoad utramque partem: virtualis nolitio alicujus rei, est æquivalentia ad nolutionem formalem illius rei; sed odium, seu nolitio efficax peccati, cum sit inconjunctibilis cum pœnitentiâ, est æquivalentis in hoc, nolitio formali pœnitentiæ; & volitio efficax pœnitentiæ cum sit inconjunctibilis cum carentiâ peccati, est æquivalentis in hoc, nolitio formali carentiæ peccati: ergo & odium efficax, & cætera. Tunc sic: atqui nolitio cuiusque contradictorij, eo modo quo est nolitio

illius,

illius, est volitio alterius contradictorij: ergo si prædefinitio pœnitentiæ est virtualis nolitio carentiæ peccati, est virtualis volitio peccati. Præmitto ad solutionem primo: quod res æquivalentis alteri, seu quæ est virtualiter altera, non debet; imo nec potest æquivalere illi in omnibus muneribus, seu prædicatis, alioquin jam non virtualiter, sed formaliter esset altera, cum omnia prædicata alterius haberet: æquivalentia igitur solum est quoad aliquod munus. & hoc debet designari ut sciatur quomodo una res sit virtualiter alia: sic piper est virtualiter calor in ordine ad munus calefaciendi; non vero in ordine ad munus disponendi materiam ad formam ignis. Secundo: quod nolitio formalis carentiæ peccati habet duo munera: primum inconjunctibilitatis cum carentiâ peccati, nam eam essentialiter excludit. Secundum causalitatis, & determinationis simpliciter talis ad peccatum, nam eo quod per se excludat carentiam peccati, per se causat, & determinat simpliciter peccatum.

Deinde volitio formalis pœnitentiæ est virtualis nolitio carentiæ peccati, seu æquivaleret ei, quo ad primum munus, nam utraque est inconjunctibilis cum carentiâ peccati; non autem quoad secundum: quia volitio formalis pœnitentiæ non est causalitas, & determinatio simpliciter talis Dei ad peccatum, cum hoc repugnet Deo, nec sit necessarium; juxta nostras probationes. Tertio: quod volitio formalis unius contradictorij non est nolitio formalis alterius, & è contra, sed solum virtualis. Ratio est: quia in tantum volitio

for-

formalis unius contradictorii est nolitio alterius, in quantum illud excludit, seu infert exclusio- nem illius: hoc autem solum est æquivalere no- litioni formali alterius contradictorii, quæ illud excludit: unde tantum est illius nolitio *virtualis*.

Inde deduces: quod licet admittatur, nolito- nem virtualem carentiæ peccati, quæ est præde- finitio, esse volitionem virtualem peccati: hoc erit in ordine ad munus necessariæ conjunctio- nis cum peccato, quatenus sicut volitio efficax peccati necessario conjungitur cum illo, ita vo- litio efficax penitentiaæ necessario conjungitur cum peccato; non autem in ordine ad munus causalitatis per se, aut determinationis simpliciter talis ad peccatum, quod munus convenit volitioni formali peccati, & non potest conve- nire volitioni penitentiaæ, utpotè quid dedecens Deum. Hinc in forma ad argumentum, con- cesso toto antecedenti, distinguo consequens: volitio penitentiaæ est virtualis nolitio carentiæ peccati, quoad munus inconjungibilitatis, con- cedo; quoad munus causalitatis, aut determi- nationis simpliciter talis, nego.

Ad probationem consequentiæ, distinguo majorem: est æquivalentia quoad omnia mune- ra nolitiois formalis, nego; quoad aliquod munus, concedo, & nego minorem subsum- ptam propter dicta in tertio præmissis, ac distin- guo consequens: est virtualis nolitio peccati vir- tualitate, quoad munus necessariæ conjunctio- nis cum peccato, concedo; quoad munus causa- litatis per se, aut determinationis simpliciter ta-

lis ad peccatum, nego; quia hæc virtualitas re- pugnat Deo. Et adverte, quod argumentum ea- dem forma instatur contra Adversarios, in præ- definitione penitentiaæ post visionem peccati, quæ ipsi non negant: unde illud tenentur solvere.

Sed contra: hæc solutione stante poterit Deus habere nolitioem efficacem carentiæ peccati; sed hoc repugnat: ergo non stat solutio. Pro- batur major: ideo Deus non posset habere nolito- nem efficacem carentiæ peccati, quia ea nolito- tio esset virtualis volitio peccati; sed stante nostra solutione, hoc non repugnat, quia dici potest, esse virtualem volitionem peccati, quoad munus inconjungibilitatis cum carentia peccati, vel quoad alia munera non dedecentia Deum; ergo solutione, & cætera. Nota quod Deo om- nino repugnat nolitio efficax carentiæ peccati, quia licet illa, juxta nostram solutionem non esset volitio formalis, esset tamen virtualis, vir- tualitate causalitatis per se peccati.

Ratio est: quia ea nolitio, utpotè efficax ad aliquid tendit & vel formaliter, vel virtualiter a- liquid procurat: sed cum aversetur carentiam peccati, non eam procurat: ergo vel formaliter, vel virtualiter procurat *non esse* carentiæ peccati; sed *non esse* carentiæ peccati est peccatum: ergo procurat peccatum, ac per consequens exercet munus causalitatis per se in illud. Hinc ad argu- mentum, nego majorem, ad probationem illius, distinguo majorem: quia esset virtualiter volitio peccati, virtualitate causalitatis per se, concedo; alia virtualitate, nego: & minorem: atque hic adver-

adverte, quod inchoatio virtualis carentiæ peccati, ut in argumento diximus, est volitio virtualis peccati, alia virtualitate distincta à virtualitate nolitionis formalis, nimirum quoad munus conjunctionis cum peccato, & sic nolitio unius contradictoriæ, non est eodem modo volitio alterius.

S E C T I O II.

An Deus pœnitentiam ante absolutam peccati previsionem prædefiniat de facto?

Quamvis supra inchoatio dissertationis dixerimus, nos hic non solum loqui de pœnitentia, sed etiam de quovis alio objecto connexo cum peccato, & de redemptione, etiam sanativa generis humani ab originali, per Christum: attamen de hac in præfenti questione ego non loquor, nec loqui possum, quoniam in tractatu de Incarnatione, part. 1. dissert. 5. per totam, defendi cum Divi Thomæ sententia: Christum fuisse prædefinitum Redemptorem sanativum post absolutam peccati Adæ previsionem: inde solum agimus de pœnitentia, & alijs actibus cum peccato connexis, præter redemptionem, nam Scriptura, & Patres, pro hac non stant, sicut pro illis, sed potius contra, ut videri est, loco citato. Hoc supposito.

Nostri conclusio est cum Patribus Molina in concordia, quæst. 22. art. 1. disp. 2. Ruiz lect. 8. supra citata, Granados, Arriaga, & alijs, & novissime Ramires supra, contra Patres Suarez, Fonseca, Herize, Marin, & alios, videndos apud citatos: Deus, juxta præsentem providentiam,

tiam, seu de facto, sæpè prædefinit efficaciter pœnitentiam, aliosque actus honestos connexos cum peccato, ante absolutam peccati previsionem. Probatur conclusio ratione deducta ex Patribus, hac forma: si de facto Deus ante absolutam peccati previsionem intendit efficaciter pœnitentiam, de facto eam efficaciter prædefinit, ante absolutam previsionem peccati, ut est evidens; sed de facto Deus ante absolutam peccati previsionem intendit efficaciter pœnitentiam: ergo de facto eam efficaciter prædefinit, ante absolutam previsionem peccati.

Probatur minor: permittere peccatum ante absolutam ipsius previsionem, ex intentione efficaci pœnitentiæ, est ante absolutam peccati previsionem intendere efficaciter pœnitentiam; sed de facto Deus ante absolutam previsionem peccati permittit sæpè peccatum ex intentione efficaci pœnitentiæ: ergo de facto Deus ante absolutam peccati previsionem sæpè intendit efficaciter pœnitentiam. Major est nota: nam ponere, aut permittere aliquid ex intentione efficaci finis, vel involvit, vel supponit intentionem efficacem ipsius finis. Probatur ergo minor: nam id expressè asserunt Sancti Patres, interpretantes Verba Dei in Scripturis: ergo Deus ante absolutam, & cætera.

Probatur antecedens ex Augustino lib. 11. de Civitate, ubi ait: Deus permisit prædestinatos ex Judæis, & gentibus incidere in peccatum infidelitatis, ut de amaritudine illius pœnitendo confusi, & de dulcedine divina misericordia credendo conversi di-